

UZASADNIENIE

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE – POTRZEBA WPROWADZENIA ZMIAN

W dniu 16 lutego 2016 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 14/2016 w sprawie przyjęcia „Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Na podstawie Planu zostały opracowane założenia, a następnie projekt Strategii na rzecz Odpowiedzianego Rozwoju, który w dniu 14 lutego 2017 r. został przyjęty przez Radę Ministrów.

Kluczowym elementem realizacji Planu na rzecz Odpowiedzianego Rozwoju jest Program Budowy Kapitału (PBK), będący narzędziem budowania oszczędności Polaków. PBK ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa finansowego obywateli i stabilności systemu finansów publicznych, rozwój lokalnego rynku kapitałowego oraz podniesienie potencjału rozwoju gospodarki. Jednym z czterech celów PBK jest efektywny, dobrowolny, kapitałowy system emerytalny. W tym zakresie priorytetami PBK są: polityka inwestycyjna promująca rozwój lokalnego rynku kapitałowego, odbiurokratyzowanie programów emerytalnych i zapewnienie łatwego dostępu do informacji o programach dla uczestników, budowa stabilnego w długim terminie i powszechnego dobrowolnego kapitałowego systemu emerytalnego opartego o III filarowe programy oszczędnościowe. Silny rynek kapitałowy jest bowiem niezbędny dla budowy silnych fundamentów gospodarki, podwyższania potencjału wzrostu dochodów indywidualnych i PKB, co długoterminowo sprzyja wzmocnieniu stabilności systemu emerytalnego oraz wzrostowi świadczeń emerytalnych.

Niniejszy projekt ustawy realizuje założenia wprowadzane w ramach PBK w zakresie odnoszącym się do pierwszego filaru PBK, tj. wprowadzenia powszechnego systemu dobrowolnych III-filarowych programów oszczędzania na cele emerytalne w sektorze przedsiębiorstw.

Jak wskazano w Zielonej Księdze Przeglądu Emerytalnego 2016 r. – trzy czwarte Polaków w żaden sposób nie odkłada pieniędzy z przeznaczeniem na zabezpieczenie na starość, a dominującym powodem nieoszczędzania na cele emerytalne jest brak wystarczających środków finansowych, małe przychody lub ich brak. Osób, które nie odkładają pieniędzy na starość, mimo że mają odpowiednie na to środki, jest ok. 11%. Ponadto, od kilku lat można zaobserwować rosnącą liczbę emerytów, którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca świadczenia. W ciągu ostatnich 5 lat wzrosła ona o ponad

2% – z 4952,3 tys. osób w grudniu 2011 r. do 5067,7 tys. w grudniu 2015 r. Dodatkowo od lat rośnie średni wiek osób pobierających emeryturę, nasi emeryci są coraz starsi. W grudniu 1995 r. wynosił on 65 lat (kobiety) i 67 lat (mężczyźni), w grudniu 2015 r. zaś – 69,8 roku (kobiety) i 71,5 roku (mężczyźni).

Problem braku dodatkowego oszczędzania na cele emerytalne wydaje się szczególnie doniosły z perspektywy pogłębiającej się dysproporcji pomiędzy wysokością wynagrodzeń a prognozowaną wysokością świadczeń emerytalnych z powszechnego systemu zabezpieczenia emerytalnego. Jak zostało wskazane w Zielonej Księdze Przeglądu Emerytalnego 2016 r. w grudniu 2015 r. przeciętna wysokość emerytury przyznanej według nowych zasad w 2015 r. wynosiła 2037,29 zł (co stanowiło 59,8% przeciętnego wynagrodzenia w 2015 r. pomniejszonego o obowiązkową składkę na ubezpieczenia społeczne płaconą przez ubezpieczonego), w przypadku mężczyzn przeciętna ta wynosiła 2639,23 zł, a kobiet – 1641,05 zł. W 2060 r. relacja ta wahać się będzie od 45,5% do 52% przeciętnego wynagrodzenia. W tym kontekście w celu zapobiegania ubóstwu i podtrzymywania realnej wartości świadczeń emerytalnych szczególnego znaczenia nabiera postulat dywersyfikacji źródeł finansowania dochodów na starość, który został wpisany w Program Budowy Kapitału, stanowiący element Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Jest to tym bardziej istotne, że wiedza dotycząca tego, jakie istnieją możliwości dodatkowego oszczędzania na starość jest nikła wśród społeczeństwa.

Procesy demograficzne tj. zmniejszająca się liczba urodzeń, zmniejszająca się umieralność, wydłużające się średnie dalsze trwanie życia (konsekwencja niższej umieralności), wpływając bezpośrednio na liczbę emerytów, rencistów i osób ubezpieczonych, oddziałują istotnie na sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z prognozą EUROPOP 2013 w 2060 r. w porównaniu do 2015 r. populacja ogółem zmaleje o 5,4 mln osób (spadek o 13,9%), populacja w wieku przedprodukcyjnym zmaleje o 1,7 mln osób (spadek o 24,8%), populacja w wieku produkcyjnym zmaleje o 6,7 mln osób (spadek o 27,3%), populacja w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 3 mln osób (wzrost o 42,4%), co negatywnie wpłynie na stabilizację powszechnego systemu emerytalnego. Aby utrzymać obecny poziom zabezpieczenia potrzeb życiowych po osiągnięciu wieku emerytalnego, potrzeba jest bardzo dużego wzrostu wydajności pracy albo zapewnienia dodatkowych oszczędności.

Mając powyższe na uwadze, dodatkowe oszczędzanie na cele emerytalne należy uznać za nieodzowne. Zgodnie jednak z diagnozą sformułowaną w Przeglądzie Emerytalnym

2016 r., funkcjonujące dobrowolne formy oszczędzania na emeryturę charakteryzowały się w 2015 r. brakiem dynamiki. Na koniec 2015 r. zgromadzono w nich niespełna 16,8 mld zł aktywów. 2016 rok przyniósł pożądany wzrost zainteresowania oszczędzaniem w III-filarowych produktach: aktywa zgromadzone w IKE wzrosły o 17,9%, w IKZE o 74%, a w PPE o 7,2%, osiągając łącznie poziom 19,2 mld zł. Wiedza obywateli na temat dodatkowych form oszczędzania jest jednak wciąż niewystarczająca, a jeśli decydują się oni na skorzystanie z dodatkowego oszczędzania na starość, często są to decyzje krótkotrwałe, zaś działania epizodyczne. Projektowane rozwiązania mają temu przeciwdziałać.

II. ZAGADNIENIA SZCZEGÓŁOWE – ZAKRES WPROWADZANYCH ZMIAN

1. Podstawowe założenia projektowanego systemu Pracowniczych Planów Kapitałowych

Zgodnie z założeniami projektowanej ustawy pracownicze plany kapitałowe (PPK) mają być prowadzone w celu systematycznego oszczędzania przez ich uczestników z przeznaczeniem na wypłatę po osiągnięciu 60 roku życia (art. 3 projektowanej ustawy). W przedmiotowym zakresie proponuje się wprowadzenie jednolitego – dla kobiet i mężczyzn – wieku uprawniającego do wypłat, co uzasadnione jest w szczególności wymogami unijnymi w odniesieniu do dobrowolnego zabezpieczenia emerytalnego. Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja preredagowana) wprowadza bowiem w życie zasady równego traktowania w odniesieniu do m.in. dobrowolnych systemów zabezpieczenia społecznego pracowników.

W ramach projektowanych rozwiązań proponuje się wprowadzenie dwojakiego rodzaju umów nazwanych – umowy o zarządzanie PPK oraz umowy o prowadzenie PPK.

Na mocy projektowanego art. 7 stronami umowy o zarządzanie PPK mają być podmiot zatrudniający i instytucja finansowa, tj. towarzystwo funduszy inwestycyjnych dopuszczone do udziału w portalu PPK administrowanym przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. Pojęcie podmiotu zatrudniającego (art. 2 pkt 19 projektu) zostało zdefiniowane na potrzeby ustawy i obejmuje pracodawców w rozumieniu Kodeksu pracy, zleceniodawców, nakładców, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych i podmioty, w których działają rady nadzorcze, jeżeli ich członkowie są wynagradzani z tytułu pełnienia tych funkcji.

Zgodnie z art. 14 projektowanej ustawy stronami umowy o prowadzenie PPK będą osoba zatrudniona i instytucja finansowa. Na podstawie tej umowy przyjmowane będą składki i wypłaty transferowe, które następnie będą przeliczane na jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Wydaje się bowiem, że forma prawna tych podmiotów jest najlepiej dostosowana do wykonywania zadań związanych z funkcjonowaniem PPK w okresie akumulacji gromadzonych środków.

2. Powszechność projektowanego systemu dobrowolnego oszczędzania na cele emerytalne

Powszechność systemu PPK gwarantować ma nałożenie na podmioty zatrudniające obowiązek zawierania umowy o zarządzanie PPK, jeżeli zatrudniają co najmniej jedną osobę zatrudnioną (art. 7 projektu). Umowa o zarządzanie PPK ma być zawierana z towarzystwem funduszy inwestycyjnych dopuszczonym do udziału w portalu PPK. Umowę o zarządzanie PPK zawiera się w terminie 90 dni od dnia zatrudnienia pierwszej osoby zatrudnionej w rozumieniu ustawy.

Wybór przez podmiot zatrudniający instytucji finansowej, z którą zostanie zawarta umowa o zarządzanie PPK, będzie dokonywany po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej lub innej reprezentacji osób zatrudnionych, na podstawie oceny proponowanych przez tę instytucję finansową warunków zarządzania środkami zgromadzonymi w PPK, efektywności w zarządzaniu aktywami i doświadczenia w zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi, mając na uwadze w szczególności najlepiej rozumiany interes osób zatrudnionych.

W myśl art. 11 projektu umowa o zarządzanie PPK podlegać będzie wpisowi do ewidencji PPK prowadzonej przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. (PFR), realizujący misję publiczną zgodnie z art. 2 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. W celu zapewnienia wykonania tego obowiązku na mocy projektowanego art. 8 ust. 2 proponuje się, aby Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) przekazywał PFR najpóźniej do ostatniego dnia lutego każdego roku kalendarzowego informację o płatnikach składek na ubezpieczenie społeczne. Zgodnie z projektowanym art. 8 ust. 4 zadaniem PFR będzie weryfikacja danych zawartych w tej informacji, z danymi dotyczącymi podmiotów zatrudniających, które zawarły umowy o zarządzanie PPK zawartymi w ewidencji PPK.

W przypadku stwierdzenia, że podmiot zatrudniający nie dopełnił obowiązku zawarcia umowy o zarządzanie PPK w określonym przez ustawę terminie, PFR wezwie na piśmie podmiot zatrudniający do zawarcia umowy o zarządzanie PPK w terminie 30 dni (art. 8 ust. 5 projektu). Jeżeli podmiot zatrudniający nie dopełni obowiązku zawarcia umowy o zarządzanie PPK w tym terminie, proponuje się, że w pierwszym dniu po jego upływie z mocy prawa powstanie stosunek prawny wynikający z umowy o zarządzanie PPK pomiędzy podmiotem zatrudniającym a wyznaczoną instytucją finansową na warunkach, które były publikowane w portalu PPK w dniu powstania takiego stosunku prawnego (projektowany art. 8 ust. 6). Takie rozwiązanie, wraz z mechanizmem zawierania z mocy prawa umów o prowadzenie PPK na rzecz poszczególnych osób zatrudnionych, zapewni możliwość egzekwowania składek należnych do PPK także w sytuacji, gdy podmiot zatrudniający nie dopełni ciężących na nim obowiązków wynikających z ustawy o PPK.

Wyznaczoną instytucją finansową jest towarzystwo funduszy inwestycyjnych wybrane zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 10 ustawy. Takie rozwiązanie podyktowane jest charakterem zadań instytucji wyznaczonej, która będzie stroną stosunków prawnych nawiązanych z mocy prawa w razie niewywiązywania się przez podmiot zatrudniający z nałożonych na niego obowiązków.

Obowiązek zawierania umów o zarządzanie PPK ma być wprowadzany stopniowo (projektowany art. 115). W odniesieniu do podmiotów zatrudniających, które zatrudniają co najmniej 250 osób zatrudnionych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., trzymiesięczny termin, w ciągu którego należy zawrzeć umowę o prowadzenie PPK będzie liczony od 1 stycznia 2019 r., w odniesieniu do podmiotów zatrudniających, które zatrudniają co najmniej 50 osób zatrudnionych według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. – od 1 lipca 2019 r., podmiotów zatrudniających, które zatrudniają co najmniej 20 osób zatrudnionych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. – od 1 stycznia 2020 r., a pozostałych podmiotów zatrudniających – od 1 lipca 2020 r.

W przypadku podmiotów zatrudniających będących jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, projektowana ustawa przewiduje rozwiązania szczególne. W odniesieniu do takich podmiotów obowiązek zawarcia umów o zarządzanie PPK powstanie w dniu 1 lipca 2020 r. niezależnie od tego ile osób zatrudniają (art. 116 projektu).

3. Uczestnicy pracowniczych planów kapitałowych

Zgodnie z art. 2 pkt 28 projektowanej ustawy uczestnikami PPK będą osoby zatrudnione, w imieniu i na rzecz których podmiot zatrudniający, jako szczególny przedstawiciel ustawowy, zawarł umowę o prowadzenie PPK. Co jednak istotne, obowiązywanie umowy o prowadzenie PPK nie będzie powiązane z okresem zatrudnienia danego uczestnika.

Umowa o prowadzenie PPK będzie zawierana z instytucją finansową, a więc towarzystwem funduszy inwestycyjnych, dopuszczonym do udziału w portalu PPK, z którym podmiot zatrudniający zawarł umowę o zarządzanie PPK (art. 14 ust. 2 projektu). Zawieranie przez podmiot zatrudniający umów o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych w tym podmiocie zatrudniającym będzie wyłączone z zakresu zastosowania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi dotyczących działalności maklerskiej (art. 14 ust. 3 projektu). W ten sposób na podmiocie zatrudniającym nie będą ciążyć obowiązki, które ciążą na podmiocie prowadzącym działalność polegającą na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.

Na mocy projektowanego art. 16 obowiązek zawarcia umowy o prowadzenie PPK powstanie najpóźniej w terminie 7 dni po upływie okresu 90 dni od dnia zatrudnienia danej osoby w określonym podmiocie zatrudniającym. Do okresu, którego upływ warunkuje powstanie obowiązku zawarcia umowy, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w podmiocie zatrudniającym lub w innym podmiocie zatrudniającym należącym do tej samej grupy kapitałowej, co podmiot zatrudniający zawierający umowę o prowadzenie PPK, a także okresy zatrudnienia w innych podmiotach zatrudniających, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podmiot zatrudniający jest następcą prawnym w stosunkach prawnych nawiązanych przez podmiot poprzednio zatrudniający tę osobę. W przypadku pracowników, do wspomnianego okresu zatrudnienia wlicza się okres zatrudnienia u poprzedniego pracodawcy, jeżeli zmiana pracodawcy nastąpiła na zasadach określonych w art. 23¹ Kodeksu pracy.

W myśl projektowanego art. 13 obowiązek zawarcia umów o prowadzenie PPK nie będzie odnosił się do pracowników podmiotu zatrudniającego, który prowadzi pracowniczy program emerytalny (PPE) w dniu wejścia w życie ustawy i odprowadza składki podstawowe do PPE w wysokości co najmniej 3,5% wynagrodzenia. To samo dotyczy osób zatrudnionych, będących nakładcami, zleceniobiorcami i członkami rad nadzorczych, jeżeli w dniu, od którego do podmiotu zatrudniającego stosuje się obowiązki wynikające z ustawy, podmiot ten

proceeds PPE, in which persons can participate, and basic contributions are deducted from the earnings of these participants at least 3.5%. The obligation to conclude agreements on the operation of PPK will not also apply to micro-entrepreneurs, in the case when all persons employed within 60 days from the date of employment of the first of them will submit a declaration of resignation from the deduction of contributions to PPK. It is also proposed that the obligation to conclude agreements on the operation of PPK of natural persons not conducting economic activity should not be imposed.

In the situations described above, the obligation to conclude an agreement on the operation of PPK will arise in the event of suspension of calculation and deduction of basic contributions to PPE, limitation of the amount of basic contributions to PPE below 3.5% of earnings, liquidation of PPE or occurrence of a delay in the deduction of basic contributions to PPE within 3 months.

According to art. 15 of the project, the obligation to conclude agreements on the operation of PPK will not apply to persons employed, who at the latest on the first day of employment have reached the age of 70. Agreements on behalf of a person employed, who has reached the age of 55, but not 70, will be concluded only on her application. In order to prevent a situation, in which the employer intentionally concludes an employment relationship with a person employed, in which the subject of employment is specifically to terminate the employment relationship with a person employed before reaching the age of 55, and then employ her again after reaching this age, the project law provides for the obligation to conclude agreements on the operation of PPK on behalf of persons, who at the moment of employment have reached this age, but in the 12 months preceding the first day of employment, they were employed in that employer together for at least 90 days. Such a solution will be a countermeasure to potential abuse consisting in terminating employment agreements which form the basis of employment in the period immediately preceding the attainment of the age of 55 and their subsequent re-employment after reaching this age, with the aim of excluding the obligation to conclude agreements on the operation of PPK.

In the case of the project art. 17, in the case when the employer does not fulfill the obligation to conclude an agreement on the operation of PPK within the statutory term, it is proposed that, from the first day after the expiry of this term, a legal relationship will arise from the agreement on the operation of PPK between the person employed and the financial institution, with which the employer concluded an agreement on the management of PPK or a designated financial institution. From that day on, it will be possible to enforce from the employer the obligation to deduct contributions to PPK.

Uczestnik będzie mógł w tym samym czasie być stroną więcej niż jednej umowy o prowadzenie PPK (art. 18 projektu). Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy dany uczestnik będzie zatrudniony przez różne podmioty zatrudniające, które zawarły umowy o zarządzanie PPK z różnymi instytucjami finansowymi. Co istotne, uczestnik pozostanie stroną umowy o prowadzenie PPK także po ustaniu zatrudnienia w podmiocie, który umowę tę zawarł w jej imieniu i na jej rzecz. Może to prowadzić do sytuacji, w której oszczędności uczestnika będą gromadzone w ramach różnych PPK. Aby zapobiec takiej sytuacji, w art. 19 projektu proponuje się nałożenie na osobę zatrudnioną obowiązku składania podmiotowi zatrudniającemu oświadczenia o wszystkich prowadzonych dla niej rachunkach w PPK. Niezwłocznie po zawarciu umowy o prowadzenie PPK, podmiot zatrudniający składać będzie w imieniu osoby zatrudnionej wnioski o wypłatę transferową środków zgromadzonych na tych rachunkach do PPK prowadzonego na podstawie umowy, którą sam zawarł. Osoba zatrudniona będzie mogła jednak złożyć podmiotowi zatrudniającemu sprzeciw wobec zamiaru złożenia takiego wniosku, który będzie skutkować odstąpieniem od jego złożenia.

Zgodnie z projektowanym art. 21, zarówno na etapie zawierania umowy o prowadzenie PPK, jak i w terminie późniejszym, uczestnik PPK będzie mógł wskazać imiennie jedną lub więcej osób fizycznych, na których rzecz ma nastąpić, po jego śmierci, wypłata środków niewykorzystanych zgodnie z przepisami ustawy. Uczestnik będzie mógł w każdym czasie zmienić poprzednią dyspozycję, wskazując inne osoby fizyczne uprawnione do otrzymania środków po jego śmierci zamiast lub oprócz osób poprzednio wskazanych, jak również oznaczając w inny sposób udział wskazanych osób w tych środkach, albo odwołać poprzednią dyspozycję, nie wskazując żadnych innych osób.

4. Dobrowolność oszczędzania

Jednym z fundamentalnych założeń projektowanej ustawy jest dobrowolność oszczędzania w PPK (art. 23). W związku z tym uczestnik będzie mógł zrezygnować z oszczędzania w PPK na podstawie pisemnej deklaracji złożonej podmiotowi zatrudniającemu. Wzór deklaracji odstąpienia zostanie określony w odpowiednim akcie wykonawczym. Za uczestnika, który zrezygnował z oszczędzania w PPK podmiot zatrudniający nie będzie odprowadzał składek począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uczestnik złożył deklarację o rezygnacji z oszczędzania w PPK. Dla zapobieżenia sytuacjom, w których podmiot zatrudniający będzie wymuszał złożenie rezygnacji z oszczędzania, celem zmniejszenia obciążeń składkowych, proponuje się, aby nakłanianie uczestnika do rezygnacji

z oszczędzania w PPK stanowiło przestępstwo, zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności do dwóch lat (art. 97 projektowanej ustawy).

W związku z przewidzianym w ustawie mechanizmem ponownego automatycznego odprowadzania składek za uczestnika, który uprzednio złożył deklarację o rezygnacji z odprowadzania składek do PPK, projektodawca wprowadza obowiązek odpowiednio wcześniejszego poinformowania uczestnika przez podmiot zatrudniający, co dwa lata, w terminie do ostatniego dnia lutego, o ponownym odprowadzaniu składki (art. 23 ust. 5).

Jednocześnie, w myśl art. 23 ust. 6 proponuje się, aby począwszy od 2021 r., co dwa lata, podmiot zatrudniający ponownie rozpoczynał odprowadzanie składki od dnia 1 kwietnia za uczestnika, który zrezygnował z oszczędzania przed tą datą. Po rozpoczęciu ponownego odprowadzania składek uczestnik będzie mógł ponownie zrezygnować z oszczędzania. Celem takiego rozwiązania jest przeciwdziałanie bierności uczestników, którzy z jakichś względów rezygnują z oszczędzania, a następnie - po pewnym czasie - do oszczędzania nie powracają.

Na mocy art. 23 ust. 10 projektu, uczestnik, który zrezygnował z oszczędzania w PPK będzie mógł w każdym czasie ponownie przystąpić do oszczędzania w PPK. W celu przystąpienia do oszczędzania w PPK uczestnik będzie składał podmiotowi zatrudniającemu, na piśmie wnioski o odprowadzanie składek do PPK.

5. Składki odprowadzane do PPK

Zgodnie z art. 24 projektu składki wnoszone do PPK mają być finansowane z własnych środków przez podmiot zatrudniający i uczestnika. Projekt wprowadza także mechanizm antykryzysowy polegający na tym, że w okresie przestoju ekonomicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, podmiot zatrudniający nie finansuje składki podstawowej i składki dodatkowej.

Jednocześnie, na mocy art. 25 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 33 projektu, składka podstawowa odprowadzana do PPK finansowana przez podmiot zatrudniający wynosi 1,5% wynagrodzenia, stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe uczestnika, o której mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych z wyłączeniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz pobierających zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 tej ustawy.

Podmiot zatrudniający będzie mógł zadeklarować w umowie o zarządzanie PPK wnoszenie składki dodatkowej do PPK w wysokości do 2,5% wynagrodzenia (art. 25 ust. 2 projektu). Składka będzie mogła być różnicowana dla poszczególnych grup osób zatrudnionych w danym podmiocie zatrudniającym wyróżnionych ze względu na długość okresu zatrudnienia w tym podmiocie (art. 25 ust. 3). W myśl projektowanego art. 25 ust. 4 podmiot zatrudniający będzie mógł zmienić wysokość składki dodatkowej lub zrezygnować z jej wnoszenia w formie zmiany umowy o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK. Zmieniona wysokość składki dodatkowej będzie obowiązywać od miesiąca następującego po miesiącu kalendarzowym, w którym została dokonana zmiana.

Łącznie podmiot zatrudniający będzie mógł finansować składkę w wysokości do 4% wynagrodzenia (jako maksymalna suma wysokości składek podstawowych i dodatkowych).

Zgodnie z art. 25 ust. 5 projektu składki wnoszone do PPK, zarówno te podstawowe, jak i dodatkowe, które są finansowane przez podmiot zatrudniający, nie będą wliczane do wynagrodzenia stanowiącego podstawę ustalenia wysokości obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Zgodnie z projektowanym art. 26 składki wnoszone do PPK finansowane przez uczestnika będą potrącane z wynagrodzenia po jego opodatkowaniu. Proponuje się, aby składka podstawowa do PPK finansowana przez uczestnika wynosiła 2% wynagrodzenia. Uczestnik będzie mógł zadeklarować składkę dodatkową w wysokości do 2% wynagrodzenia. Łącznie wysokość składek odprowadzanych przez uczestnika będzie mogła zatem wynieść maksymalnie 4% wynagrodzenia. Wysokość składki dodatkowej będzie określona w deklaracji składanej przez uczestnika podmiotowi zatrudniającemu. Uczestnik będzie mógł w każdym momencie zmienić wysokość składki dodatkowej lub zrezygnować z jej odprowadzania w formie zmiany deklaracji. Zmieniona wysokość składki dodatkowej będzie obowiązywać od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uczestnik złożył zmianę deklaracji.

W świetle projektowanego art. 27 składki będą odprowadzane począwszy od miesiąca, w którym powstał stosunek prawny wynikający z umowy o prowadzenie PPK, niezależnie od tego, czy nastąpiło to w wyniku działań podmiotu zatrudniającego, czy też z mocy prawa.

Z uwagi na cywilnoprawny charakter roszczenia o składki, proponuje się, aby w zakresie nieuregulowanym w ustawie, do składek odprowadzanych do PPK zastosowanie znajdowały przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (art. 29 projektu). Roszczenia z tytułu składek odprowadzanych do PPK będą ulegały przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc

od dnia, w którym składki stały się wymagalne. Dla wyeliminowania nadużyć proponuje się jednak, aby bieg przedawnienia roszczeń nie rozpoczynał się, a rozpoczęty ulegał zawieszeniu nie tylko w przypadkach wskazanych w Kodeksie cywilnym, ale także w okresie zatrudnienia w podmiocie zatrudniającym, który jest obowiązany do odprowadzania składek. Celem takiego rozwiązania jest zapewnienie uczestnikom realnej możliwości egzekwowania obowiązku odprowadzania składek do PPK bez obaw o utratę zatrudnienia w razie wystąpienia na drogę sądową.

Projektowany art. 28 ustawy przewiduje, że podmiot zatrudniający będzie obowiązany do obliczenia i odprowadzenia do wybranej instytucji finansowej lub do wyznaczonej instytucji finansowej składek przez niego finansowanych oraz do obliczenia, pobrania i odprowadzenia do wybranej instytucji finansowej lub do wyznaczonej instytucji finansowej składek finansowanych przez uczestnika. Składki będą obliczane i odprowadzane w terminie wpłat składek na ubezpieczenia społeczne przez podmiot zatrudniający, a jeżeli wynagrodzenie będzie wypłacane w okresach krótszych niż miesiąc - w terminie do ostatniego dnia miesiąca.

W projektowanym art. 30 proponuje się, aby spory ze stosunków prawnych dotyczące obowiązków wynikających z ustawy oraz umowy o zarządzanie PPK i umowy o prowadzenie PPK rozstrzygały sądy powszechne właściwe dla miejsca zamieszkania uczestnika lub siedziby podmiotu zatrudniającego, a w przypadku braku miejsca zamieszkania uczestnika w Rzeczypospolitej Polskiej – sąd właściwy dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy. W sprawach dotyczących obowiązków wynikających z umów o zarządzanie PPK i umów o prowadzenie PPK możliwe będzie także wszczynanie postępowań grupowych (proponowana w art. 113 projektu zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym).

6. Dopłaty roczne do PPK

Dla zwiększenia motywacji uczestników PPK do oszczędzania projektowana ustawa przewiduje szereg zachęt mających na celu wsparcie atrakcyjności PPK, jako formy gromadzenia oszczędności na cele emerytalne. Jedną z takich zachęt są coroczne dopłaty do rachunku uczestnika w PPK. Proponowane jest, aby prawo do dopłaty w danym roku kalendarzowym przysługiwało uczestnikowi PPK, jeżeli zostanie spełniony określony w ustawie warunek dotyczący wysokości zgromadzonych przez tego uczestnika w danym roku kalendarzowym składek podstawowych na rachunku lub rachunkach w PPK.

Zgodnie z art. 31 projektu ustawy uczestnik, który zgromadzi w danym roku kalendarzowym na rachunku w PPK składki podstawowe równe lub wyższe od kwoty składek podstawowych, należnych od kwoty stanowiącej 6-krotność minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w tym roku, otrzyma jednorazowo dopłatę roczną w wysokości 240 zł. W warunkach roku 2018, aby otrzymać dopłatę roczną, należałoby więc odprowadzić składki w wysokości 441 zł (6 x 2100 PLN x 3,5%). Na mocy art. 32 projektu dopłata zostanie przekazana na rachunek uczestnika w PPK prowadzony na podstawie ostatnio zawartej w imieniu uczestnika umowy o prowadzenie PPK, a jeśli w tym samym czasie zawartych zostało dwie lub więcej umów o prowadzenie PPK na rachunek, na którym zostało zgromadzone najwięcej środków.

W celu zapewnienia sprawnego i prawidłowego przekazywania dopłat rocznych na rachunek uczestnika w PPK niezbędne jest ustalenie poszczególnych uprawnień do otrzymania dopłat rocznych uczestników. Informacjami niezbędnymi do poczynienia powyżej wskazanych ustaleń będzie dysponował PFR, który prowadzić będzie ewidencję PPK. Na podstawie danych zwartych w ewidencji PPK, w trybie art. 33 projektu, PFR w terminie do ostatniego dnia lutego każdego roku kalendarzowego będzie przekazywał do ministra właściwego do spraw pracy, informację o liczbie uczestników, którzy nabyli prawo do dopłaty rocznej do PPK za rok poprzedzający. Po otrzymaniu takiej informacji minister właściwy do spraw pracy najpóźniej do 31 marca tego samego roku będzie przekazywać za pośrednictwem PFR na rachunki uczestników uprawnień do otrzymania dopłaty rocznej kwotę 240 zł. Dopłata roczna będzie finansowana ze środków pochodzących z Funduszu Pracy.

7. Fundusze inwestycyjne, w których gromadzone są środki w PPK

Na mocy projektowanych art. 35-36 funduszom inwestycyjnym, w których będą gromadzone środki w ramach PPK została przypisana funkcja ewidencjonowania wszelkich zmian na rachunkach uczestników PPK oraz lokowania aktywów gromadzonych w PPK w sposób pozwalający na ograniczanie ryzyka inwestycyjnego mając na uwadze najlepiej rozumiany interes uczestników PPK. Aktywa funduszy inwestycyjnych, w których gromadzone będą środki PPK, będą mogły być lokowane w aktywach denominowanych w PLN lub – maksymalnie do 30% ich wartości w aktywach denominowanych w walutach państw członkowskich UE, EOG lub OECD. Poziom taki będzie identyczny jak w odniesieniu do zasad dotyczących lokowania aktywów OFE oraz PPE.

Z kolei w myśl art. 37-38 każda wybrana instytucja finansowa będzie zobowiązana zadbać o to, aby zarządzane przez nią środki gromadzone w PPK mogły być lokowane w co najmniej czterech funduszach inwestycyjnych lub subfunduszach inwestycyjnych, które stosują odmienne polityki inwestycyjne dotyczące środków gromadzonych w PPK dla uczestników należących do różnych kategorii wiekowych i dostosowane do ich zróżnicowanego wieku. Środki gromadzone przez poszczególnych uczestników lokowane będą w funduszach zdefiniowanej daty właściwych dla ich wieku. Powyższe ma zapewnić coraz większe bezpieczeństwo środków zgromadzonych w PPK przez uczestników zbliżających się do wieku emerytalnego.

Korzystanie przez uczestnika z powyżej opisanego modelu alokacji środków gromadzonych w PPK uzależnionego od wieku uczestnika nie jest obowiązkowe przez cały okres oszczędzania w PPK. Na mocy art. 39 projektu uczestnik może na podstawie wniosku składanego podmiotowi zatrudniającemu lub bezpośrednio wybranej instytucji finansowej w każdym czasie bezpłatnie dokonać konwersji jednostek funduszu inwestycyjnego na jednostki innego funduszu inwestycyjnego, pod warunkiem, że wybrany przez uczestnika nowy fundusz, w którym zostaną ulokowane środki uczestnika jest zarządzany przez tą samą wybraną instytucję finansową. W takiej sytuacji uczestnik określa jaka część aktywów ma trafić do wybranego przez niego funduszu, przy czym wpłata do jednego funduszu powinna stanowić co najmniej 10% środków zgromadzonych w PPK. Jednakże po otrzymaniu wniosku uczestnika o dokonanie konwersji, a przed dokonaniem tej konwersji, instytucja finansowa zobowiązana będzie do zapewnienia, że uczestnik zdaje sobie sprawę z możliwych konsekwencji swojej dyspozycji.

Jednocześnie art. 40 ustawy przewiduje zakaz wynagradzania akwizytorów za podejmowanie na rzecz instytucji finansowej działań, które mają na celu skłonienie podmiotu zatrudniającego do rozwiązania umowy o zarządzanie PPK, której jest stroną i zawarcie nowej umowy o zarządzanie PPK z tą instytucją. Takie rozwiązania mają na celu wyeliminowanie praktyk, które mogłyby wpłynąć na decyzję podmiotu zatrudniającego w zakresie rozwiązania umowy o zarządzanie PPK i zawarcia takiej umowy z inną instytucją finansową w oparciu o czynniki inne, niż ocena korzystności oferty dla uczestników PPK spośród dostępnych na rynku.

Ponadto, art. 41 ustawy zobowiązuje instytucje finansowe do przygotowywania wszelkich udostępnianych informacji w taki sposób, aby były one rzetelne, zrozumiałe i obiektywne. Jednocześnie proponuje się przyjęcie jako zasady, że reklama dotycząca

funduszu inwestycyjnego, w którym gromadzone są środki lub instytucji finansowej nie może wprowadzać w błąd, ani nawet stwarzać takiej możliwości, a przy tym odwoływać się do danych nieprawdziwych i nieudokumentowanych, a także być prezentowana z pominięciem istotnych danych, w sposób który pokazuje fundusz inwestycyjny w korzystniejszej pozycji, niż gdyby był oceniany na podstawie pełnych danych, czy też w inny sposób wywierać nierzetelny wpływ na zawarcie umowy o zarządzanie PPK, umowy o prowadzenie PPK lub dokonanie konwersji jednostek rozrachunkowych funduszu inwestycyjnego. W przypadku naruszenia zasad reklamy określonych w ustawie organ nadzoru nakazuje zaprzestania tego naruszenia i jednocześnie nakłada na podmiot odpowiedzialny za to naruszenie karę pieniężną w wysokości od 1.000.000 do 3.000.000 zł.

8. Koszty zarządzania PPK

W art. 42 projektowanej ustawy zaproponowano określenie górnego łącznego limitu wysokości kosztów zarządzania PPK, nie wyższego niż 0,6% aktywów netto funduszu w skali roku. Wynagrodzenie za zarządzanie będzie mogło być pobierane przez fundusz inwestycyjny, w którym lokowane są środki, w wysokości nie wyższej niż 0,5% aktywów netto funduszu w skali roku. Wynagrodzenie to będzie obliczane na każdy dzień ustalenia wartości aktywów netto funduszu i pobierane do 5 dnia roboczego po zakończeniu miesiąca, za który wynagrodzenie jest należne.

Ponadto instytucja finansowa będzie uprawniona do pobrania wynagrodzenia za osiągnięty wynik („success fee”) maksymalnie 0,1% aktywów netto funduszu w skali roku pod warunkiem zrealizowania założonej, zgodnie z zapisami statutu funduszu, dodatniej stopy zwrotu nie niższej od stopy referencyjnej. Wartość wynagrodzenia będzie wyliczana w odniesieniu do stopy odniesienia, której zasady kalkulacji będą ustalane w statucie funduszu inwestycyjnego lub subfunduszu, i która będzie służyć do oceny efektywności inwestycji w jednostki uczestnictwa odzwierciedlając zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną funduszu inwestycyjnego lub subfunduszu.

Wynagrodzenie za osiągnięty wynik jako element wynagrodzenia zostało wprowadzone w celu podwyższenia efektywności zarządzania PPK. Na rynku funkcjonuje kilka wskaźników, które służą do wyliczania stopy zwrotu, którą zrealizował fundusz inwestycyjny w trakcie roku, przy założeniu, że: uczestnicy dokonują dopłat, fundusz otrzymuje zyski z lokat, ale jednocześnie inni uczestnicy realizują wypłaty bądź, co naturalne, fundusz pokrywa koszty swojego funkcjonowania. Celem, który przyświecał przy wyborze

konkretnego miernika, była jego prostota i powszechność zastosowania. W związku z tym proponuje się zastosowanie stopy zwrotu mierzonej przepływami. Metoda ta wydaje się odpowiednia dla funduszy inwestycyjnych zarządzających PPK. Należy mieć na uwadze, że to zarządzający odpowiadają za kształt portfela inwestycyjnego i mają możliwość podjęcia odpowiednich decyzji, aby dostosować się do oczekiwań swoich klientów. Stopa zwrotu mierzona przepływami jest analogiczna do wewnętrznej stopy zwrotu, przy zastosowaniu której bieżąca wartość netto wynosi 0 lub innymi słowy wartość bieżąca wpływów równa się bieżącej wartości wypływów.

Należy wskazać, że w stosunku do wysokości wynagrodzenia za zarządzanie przewiduje się jednak jeden wyjątek. Dotyczy on sytuacji, gdy aktywa netto funduszy inwestycyjnych i subfunduszy zarządzanych przez tę samą instytucję finansową oraz zarządzanych przez instytucje finansowe wchodzące w skład tej samej grupy kapitałowej, w części przypadającej na PPK, według stanu na koniec kwartału poprzedzającego termin obliczenia opłaty przewyższają 15% środków zgromadzonych we wszystkich funduszach inwestycyjnych gromadzących środki w PPK (art. 42 ust. 4 projektu). W takim przypadku instytucja finansowa może pobierać wynagrodzenie tylko od tej części aktywów netto w części przypadającej na PPK, która nie przewyższy 15% wartości aktywów netto wszystkich funduszy inwestycyjnych w części przypadającej na PPK.

Informacja o wysokości aktywów netto zgromadzonych we wszystkich funduszach inwestycyjnych, w których gromadzone są środki w PPK na koniec każdego kwartału będzie publikowana przez organ nadzoru do końca każdego miesiąca od zakończenia każdego kwartału kalendarzowego (projektowany art. 42 ust. 10). Powyższe ma na celu ograniczenie koncentracji zarządzania środkami gromadzonymi w PPK przez wąską grupę instytucji finansowych, co pozwoli na zrównoważony rozwój rynku PPK.

9. Nadzór nad funkcjonowaniem PPK

Art. 44 projektowanej ustawy powierza nadzór nad funkcjonowaniem PPK Komisji Nadzoru Finansowego, która ma go sprawować w zakresie zgodności z prawem prowadzenia PPK. Również fundusz zagraniczny będzie nadzorowany w zakresie zgodności jego działalności dotyczącej PPK z wymogami prawa polskiego.

W celu umożliwienia KNF prowadzenia nadzoru w art. 45 projektu ustawy proponuje się, aby wybrana instytucja finansowa przekazywała organowi nadzoru kwartalną (odpowiednio do dnia 31 maja, 31 sierpnia, 30 listopada i ostatniego dnia lutego każdego roku

za kwartał poprzedni) oraz roczną informację dotyczącą PPK (do końca lutego każdego roku za rok poprzedni). Informacje te będą uwzględniać w szczególności dane identyfikujące wybraną instytucję finansową oraz podmioty zatrudniające, dla których ta instytucja prowadzi PPK, numer wpisu w ewidencji PPK nadany każdemu z PPK prowadzonych przez tę instytucję, dane o liczbie uczestników PPK zarządzanych przez tę instytucję finansową na koniec każdego kwartału, a także dane dotyczące poszczególnych rodzajów składek odprowadzonych do PPK i innych wpłat do PPK. Na podstawie takich danych organ nadzoru będzie przygotowywał i publikował informacje dotyczące funkcjonowania PPK w poprzednim kwartale kalendarzowym (odpowiednio do 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia i 31 marca każdego roku) oraz w poprzednim roku kalendarzowym (do końca maja każdego roku).

Organ nadzoru będzie posiadał ponadto możliwość podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w prowadzeniu PPK. W tym celu w razie powstania uzasadnionego podejrzenia zaistnienia niezgodności z prawem prowadzenia PPK, na podstawie art. 46 projektu organ nadzoru będzie wszczynał postępowanie mające na celu ustalenie, czy podejrzenie jest zasadne. W przypadku potwierdzenia niezgodności z prawem w prowadzeniu PPK organ nadzoru stosuje odpowiednio art. 227a-228a ustawy o funduszach inwestycyjnych, co oznacza, że organ nadzoru może w szczególności nakazać zaprzestanie działań naruszających obowiązujące przepisy prawne.

10. Portal PPK

Na mocy projektowanego art. 47 w celu zapewnienia narzędzia dla prezentacji ofert instytucji finansowych dla podmiotów zatrudniających porównujących oferty różnych instytucji finansowych przed podjęciem decyzji, z którą instytucją zostanie przez nich zawarta umowa o zarządzanie PPK, proponuje się utworzenie portalu PPK. Portal PPK będzie stanowić punkt informacji dla wszystkich interesariuszy PPK, w tym dla podmiotów zatrudniających, tak aby w jednym miejscu zapewniona była możliwość uzyskania pełnej informacji na temat wymagań i obowiązków wobec podmiotów zatrudniających oraz praw i obowiązków osób zatrudnionych. Podstawowym celem portalu PPK będzie zatem zapewnienie informacji i koordynacji działań, gwarantujących pozytywny odbiór, zrozumienie i akceptację interesariuszy. Portal PPK będzie prowadzony przez spółkę zależną od PFR, nazwaną operatorem portalu. Do zadań operatora portalu, oprócz wskazanych

powyżej, będzie należało upowszechnianie wiedzy o PPK, a w przyszłości także informowanie o wartości zgromadzonych środków.

W myśl art. 48 projektu do prezentacji ofert dopuszczona jest wyznaczona instytucja finansowa oraz instytucja finansowa, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi,
- 2) posiada kapitał zakładowy w wysokości co najmniej 10 000 000 złotych i
- 3) zarządza co najmniej czterema funduszami lub subfunduszami inwestycyjnymi, stosującymi odmienne polityki inwestycyjne uwzględniające różny wiek uczestników.

Określenie w ustawie warunków, spełnienie których warunkuje dopuszczenie instytucji finansowej do portalu PPK, ma na celu zapewnienie, że instytucja oferująca prowadzenie PPK posiada stosowne doświadczenie, zabezpieczenie kapitałowe oraz stosuje wymaganą przez ustawę politykę inwestycyjną, co niewątpliwie będzie wpływało na bezpieczeństwo środków gromadzonych przez uczestników w PPK.

Zgodnie z art. 49 projektowanej ustawy dopuszczenie instytucji finansowej do portalu PPK odbywa się na jej wniosek, po przedłożeniu stosownych dokumentów pozwalających na weryfikację, czy spełnia warunki dopuszczenia. Wniosek o dopuszczenie do portalu PPK rozpoznawany jest przez operatora portalu w terminie 30 dni od złożenia prawidłowego i kompletnego wniosku. W myśl art. 50 projektu po rozpatrzeniu wniosku, operator portalu niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 7 dni przekazuje wnioskującemu TFI potwierdzenie dopuszczenia do udziału w portalu PPK lub odmowę wraz z uzasadnieniem. Po otrzymaniu potwierdzenia instytucja finansowa będzie niezwłocznie przekazywać istotne postanowienia umowy o zarządzanie PPK do operatora portalu, który będzie zamieszczał w portalu PPK te postanowienia oraz ich ewentualne zmiany nie później niż następnego dnia po ich otrzymaniu (art. 51 projektowanej ustawy).

Z dopuszczeniem do udziału w portalu PPK związany jest obowiązek wnoszenia przez TFI opłat na rzecz PFR (art. 52 projektu ustawy). Opłata wstępna za dopuszczenie do udziału w portalu PPK w wysokości maksymalnie 1.000.000 zł wymagana jest w terminie 7 dni od doręczenia TFI potwierdzenia dopuszczenia do udziału w portalu PPK. Drugą opłatą za udział w portalu PPK jest opłata roczna, której wysokość ustalona zostanie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, jednak nie może ona być wyższa niż 0,1% aktywów zgromadzonych w PPK zarządzanych przez TFI dopuszczone do udziału w portalu PPK wg wartości aktywów na ostatni dzień wyceny w poprzednim roku

kalendarzowym. Pobieranie przez PFR opłat za dopuszczenie do udziału w portalu PPK ma na celu zapewnienie pokrycia kosztów funkcjonowania portalu PPK.

Art. 53 projektowanej ustawy przewiduje również procedurę, która będzie stosowana w sytuacji, w której TFI dopuszczone do udziału w portalu PPK przestanie spełniać warunki dopuszczenia do tego portalu. W takiej sytuacji operator portalu, na wniosek organu nadzoru, zawiesza jego udział w portalu do czasu wyjaśnienia stwierdzonych nieprawidłowości, a organ nadzoru wszczyna postępowanie wyjaśniające, o którym mowa w rozdziale 2a ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Jeżeli nieprawidłowości zostaną potwierdzone w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez organ nadzoru i nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie, organ nadzoru wydaje decyzję o usunięciu instytucji finansowej dopuszczonej do udziału w portalu PPK z portalu PPK. W takiej sytuacji w dniu następującym po dniu, w którym decyzja o usunięciu instytucji finansowej z portalu PPK stanie się ostateczna, zarządzanie funduszem inwestycyjnym przejmie wyznaczona instytucja finansowa. Przejęcie to nie będzie wymagać zgody zgromadzenia uczestników tego funduszu inwestycyjnego (art. 54 projektu).

11. Wyznaczona instytucja finansowa

Głównym zadaniem wyznaczonej instytucji finansowej jest zapewnienie realizacji obowiązku prowadzenia PPK w sytuacji, gdy w przepisany terminie nie zostanie zawarta umowa o zarządzanie PPK, bądź umowy o prowadzenie PPK. Ponadto, wyznaczona instytucja finansowa będzie odgrywać istotną rolę w przypadku, gdy instytucja finansowa, z którą zawarto umowa o zarządzanie PPK, została usunięta z portalu PPK.

W art. 55 projektu proponuje się, aby wyznaczoną instytucją finansową było TFI, którego większościowym akcjonariuszem jest PFR.

W sytuacji, gdy wyznaczona instytucja finansowa, która nie będzie mogła dalej wykonywać zadań wynikających z ustawy, zgodnie z art. 56 projektu jest obowiązana niezwłocznie poinformować PFR o zamiarze zaprzestania wykonywania tych zadań, a także o działaniach podjętych dla zachowania ciągłości ich wykonywania. Z kolei zadaniem PFR w takiej sytuacji będzie niezwłoczne dokonanie wyboru nowej wyznaczonej instytucji finansowej. PFR dokona ponownego wyboru wyznaczonej instytucji finansowej także w przypadku:

- 1) wykreślenia wyznaczonej instytucji finansowej z rejestru przedsiębiorców;

- 2) cofnięcia wyznaczonej instytucji finansowej zezwolenia, o którym mowa w art. 38 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych;
- 3) wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości spółki będącej wyznaczoną instytucją finansową.

Powyższe ma na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania systemu PPK, tak aby obowiązki podmiotów zatrudniających wynikające z ustawy możliwe były do realizacji pomimo braku zainteresowania prowadzeniem PPK przez TFI działające na rynku.

Projektowany art. 57 ustawy przewiduje również możliwość zmiany wyznaczonej instytucji finansowej w przypadku uporczywego naruszania przez wyznaczoną instytucję finansową przepisów ustawy. W takiej sytuacji PFR może dokonać ponownego wyboru wyznaczonej instytucji finansowej.

W celu umożliwienia ponownego wyboru innej wyznaczonej instytucji finansowej, zgodnie z art. 58 projektu ustawy, PFR w pierwszej kolejności poinformuje instytucję finansową o konsekwencjach uporczywego naruszania przepisów ustawy, polegających na możliwości wyboru innej wyznaczonej instytucji finansowej. Jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania przez instytucję finansową takiej informacji, stwierdzone nieprawidłowości nie zostaną usunięte, PFR dokona ponownego wyboru wyznaczonej instytucji finansowej.

Na mocy art. 59 projektu PFR zobowiązany jest przy tym podać każdorazowo do publicznej wiadomości na portalu PPK informację o:

- 1) wyznaczonej instytucji finansowej;
- 2) zmianie wyznaczonej instytucji finansowej;
- 3) terminie rozpoczęcia i wykonywania obowiązków wyznaczonej instytucji finansowej.

12. Ewidencja Pracowniczych Planów Kapitałowych

Ważnym elementem projektowanego systemu będzie ewidencja PPK (art. 60 projektu).

Proponuje się, aby ewidencję PPK prowadził PFR w systemie teleinformatycznym umożliwiającym przesyłanie i udostępnianie danych zawartych odpowiednio w ewidencji podmiotów zatrudniających, w ewidencji umów o zarządzanie PPK oraz w rejestrze uczestników PPK. Projekt ustawy przyznaje PFR szereg zadań w zakresie prowadzenia ewidencji PPK, w tym:

- 1) weryfikacja danych zawartych w ewidencji PPK;
- 2) weryfikacja uczestnika do otrzymania składki powitalnej i dopłaty rocznej;

- 3) rozliczanie składki powitalnej i dopłaty rocznej oraz przekazywanie informacji o ich wysokościach;
- 4) prowadzenie rozliczeń między Funduszem Pracy a instytucjami finansowymi.

Na mocy projektowanego art. 61 PFR będzie mógł, w drodze pisemnej umowy, powierzyć jednemu lub kilku przedsiębiorcom, wykonywanie niektórych lub wszystkich czynności związanych z prowadzeniem ewidencji PPK. PFR będzie każdorazowo informował KNF o zamiarze zawarcia tej umowy oraz o zamiarze jej zmiany co do zakresu powierzonych czynności, a następnie będzie przekazywał KNF informacje o jej zawarciu, zmianie i rozwiązaniu.

W związku z wykonywaniem przez PFR, a także powierzeniem przez PFR – odpowiednio jednemu lub kilku przedsiębiorcom – czynności związanych z prowadzeniem ewidencji PPK, niezbędne jest uregulowanie kwestii związanych z ochroną danych osobowych w niej zawartych. PFR albo przedsiębiorca będą administratorami danych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (art. 62 projektu ustawy). Przez dozwolone przetwarzanie danych będzie rozumiane tworzenie i uaktualnianie zbiorów danych podmiotów zatrudniających oraz uczestników PPK. Niedozwolone będzie udostępnienie danych innym podmiotom. W celu zabezpieczenia danych PFR będzie powoływał administratora bezpieczeństwa informacji, o którym mowa art. 36a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Zasadą będzie, że dane uczestników PPK uzyskane w wyniku realizacji zadań wynikających z ustawy będą podlegać obowiązkowi zachowania w tajemnicy. Obowiązek ten będzie również obejmować osoby sprawujące funkcje kierownicze, pracowników i współpracowników PFR mających dostęp do danych podmiotów obowiązanych do uiszczania opłat za prowadzenie ewidencji PPK.

W myśl art. 63 projektu opłata za prowadzenie ewidencji PPK będzie pobierana co miesiąc i będzie pokrywana przez wybraną instytucję finansową z jej własnych środków. Jej wysokość, sposób obliczania i terminy uiszczania zostaną określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, dla którego wytycznymi będą potrzeba zapewnienia pokrycia kosztów funkcjonowania ewidencji PPK oraz ustanowienie opłaty nie wyższej niż iloczyn liczby rachunków prowadzonych przez wybraną instytucję finansową i kwoty równej 1 zł.

Niezbędne jest również określenie informacji zawartych w ewidencji PPK – w tym zakresie projektowany art. 64 wskazuje, że będzie ona obejmowała:

- 1) ewidencję podmiotów zatrudniających, które zawarły umowy o zarządzanie PPK;

- 2) ewidencję umów o zarządzanie PPK zawartych przez podmioty zatrudniające;
- 3) rejestr uczestników.

Zakresy informacji w nich zawartych zostały określone w art. 67-69 projektu ustawy.

Wpis umowy o zarządzanie PPK do ewidencji PPK – w myśl projektowanego art. 65 – będzie każdorazowo poprzedzony wnioskiem zgłaszanym przez wybraną instytucję finansową w terminie 14 dni od dnia zawarcia tej umowy. Na tej podstawie będzie ona wpisywana do ewidencji PPK i nadawany będzie jej numer. Wpis umowy o zarządzanie PPK do ewidencji PPK – zgodnie z art. 66 projektu ustawy – obejmuje:

- 1) dane podmiotu zatrudniającego;
- 2) dane instytucji finansowej, z którą podmiot zatrudniający zawarł umowę o zarządzanie PPK;
- 3) numer podmiotu zatrudniającego w ewidencji PPK.

Zgodnie z art. 69 ustawy rejestr uczestników tworzony jest na podstawie rachunków uczestników funduszy inwestycyjnych, w których gromadzone są środki w ramach PPK.

Na mocy art. 70 projektu wybrana instytucja finansowa zobowiązana zostanie do przesyłania PFR wskazanych danych każdego dnia roboczego. Jednocześnie będzie ona obowiązana do współpracy z PFR w celu wyjaśnienia ewentualnych różnic między danymi zgromadzonymi w jej ewidencji a danymi zgromadzonymi w ewidencji PPK.

W świetle projektowanego art. 71 PFR będzie mógł udostępniać z ewidencji PPK:

- 1) dane z ewidencji umów o zarządzanie PPK zawartych przez podmioty zatrudniające – Państwowej Inspekcji Pracy w celu realizacji kontroli spełniania obowiązków wynikających z ustawy, w tym obowiązku zawierania umów o prowadzenie PPK i umów o zarządzanie PPK oraz obowiązku odprowadzania składek do PPK;
- 2) dane z rejestru uczestników – operatorowi portalu w celu informowania uczestników oraz osób uprawnionych o wartości środków zgromadzonych w PPK;
- 3) dane identyfikujące uczestników – instytucjom finansowym w celu wyjaśnienia ewentualnych różnic między danymi w ewidencji wybranej instytucji finansowej a danymi w ewidencji PPK;
- 4) dane zawarte w ewidencji podmiotów zatrudniających, dane zawarte w ewidencji umów o zarządzanie PPK oraz dane zawarte w rejestrze uczestników – ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w celach analityczno-sprawozdawczych;
- 5) dane o liczbie uczestników, którzy nabyli prawo do dopłaty rocznej za rok poprzedni – ministrowi właściwemu do spraw pracy.

13. Podział środków w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa

Ze względu na prywatnoprawny charakter środków zgromadzonych w PPK, a także mając na uwadze cele PPK, projektowana ustawa przewiduje szczegółowe zasady podziału środków w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa. W art. 72 projektu proponuje się, aby w tego typu przypadkach środki zgromadzone w PPK, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, były co do zasady przekazywane do wypłaty transferowej na rachunek PPK byłego współmałżonka. Jeżeli były współmałżonek uczestnika jest stroną więcej niż jednej umowy o prowadzenie PPK, wypłata transferowa będzie dokonywana na rachunek, prowadzony na podstawie umowy o prowadzenie PPK, którą w imieniu tego współmałżonka zawarto najpóźniej (art. 74 ust. 1). W projektowanej ustawie przewidziano także zasady wyboru rachunku, na który należy dokonać wypłatę transferową, w sytuacji, gdy tego samego dnia w imieniu współmałżonka uczestnika zawarto więcej niż jedną umowę o prowadzenie PPK – w takim przypadku wypłata transferowa będzie dokonywana na rachunek, na którym wartość zgromadzonych środków jest większa (art. 74 ust. 2).

Jeżeli były współmałżonek uczestnika nie będzie stroną umowy o prowadzenie PPK, środki zgromadzone w PPK, przypadające jemu w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, będą podlegały zwrotowi w formie pieniężnej (art. 72 ust. 2). W takim przypadku od dochodu z tytułu zwrotu pobierany będzie podatek od dochodów kapitałowych. Ponadto, w omawianej sytuacji, zgodnie z art. 75 projektu, wybrana instytucja będzie obowiązana przekazać na rachunek bankowy wskazany przez ZUS – kwotę odpowiadającą 30% połowy sumy składek finansowanych przez podmiot zatrudniający wpłaconych do PPK oraz na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy – kwotę odpowiadającą połowie sumy składki powitalnej i dopłat rocznych do PPK. Zasada ta nie znajdzie zastosowania w przypadku, gdy były współmałżonek uprawniony do dokonania zwrotu nabył prawo do emerytury.

Opisane powyżej zasady znajdą odpowiednie zastosowanie w przypadku ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa uczestnika albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między uczestnikiem a jego małżonkiem (art. 76 projektu).

14. Podział środków w przypadku śmierci uczestnika

Prywatnoprawny charakter środków zgromadzonych w PPK i cele tego typu planów wymagają ponadto ustanowienia szczególnych zasad podziału środków w przypadku śmierci uczestnika. W art. 77 projektu ustawy proponuje się, aby w sytuacji, gdy w chwili śmierci uczestnik pozostawał w związku małżeńskim, wybrana instytucja finansowa dokonywała wypłaty transferowej połowy środków zgromadzonych na rachunku zmarłego na rachunek PPK, IKE lub PPE małżonka zmarłego uczestnika, w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej. Jeżeli małżonek zmarłego uczestnika jest stroną więcej niż jednej umowy o prowadzenie PPK lub uczestnikiem więcej niż jednego PPE, stosuje się zasady obowiązujące przy podziale środków w razie rozvodu lub unieważniania małżeństwa.

Na wniosek małżonka zmarłego uczestnika, zwrot środków zgromadzonych w PPK, przypadających temu małżonkowi może nastąpić w formie pieniężnej. Zwrot następuje w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, że środki zgromadzone na rejestrze uczestnika PPK przypadły temu małżonkowi. Projektowane rozwiązania nie nakładają natomiast na instytucje finansowe obowiązku przekazywania w takich wypadkach części środków na rachunek wskazany przez ZUS.

Środki zgromadzone w PPK zmarłego uczestnika, które nie zostaną przekazane byłemu małżonkowi zmarłego uczestnika, na mocy projektowanego art. 78 przekazane zostaną osobom wskazanym przez zmarłego, a w przypadku ich braku wchodzi w skład spadku. Środki zgromadzone w PPK zmarłego uczestnika, przypadające osobie uprawnionej przekazywane są w formie wypłaty transferowej na rachunek PPK, na IKE lub do PPE osoby uprawnionej lub na wniosek tej osoby są zwracane w formie pieniężnej.

15. Łączenie i likwidacja funduszu inwestycyjnego, w którym lokowane są środki gromadzone w PPK oraz przejęcie zarządzania takim funduszem

Ze względu na szczególny cel PPK, projektowana ustawa zawiera przepisy regulujące skutki likwidacji funduszu inwestycyjnego. W art. 79 projektu proponuje się, aby w przypadku otwarcia likwidacji funduszu inwestycyjnego lub subfunduszu, w którym lokowane są środki gromadzone w PPK, wybrana instytucja finansowa była zobowiązana do powiadomienia podmiotu zatrudniającego o otwarciu likwidacji.

Inaczej niż w przypadku otwarcia likwidacji funduszu inwestycyjnego, w którym nie są lokowane środki gromadzone w PPK, proponuje się, aby środki pieniężne przyznane uczestnikowi w postępowaniu likwidacyjnym były przekazywane przez likwidatora celem nabycia jednostek uczestnictwa w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez wybraną instytucję finansową lub funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez wyznaczoną instytucję finansową. Zapewni to możliwość realizacji celów PPK.

W związku z koniecznością zachowania spójności w zakresie wprowadzanych rozwiązań w odniesieniu do tworzonych na podstawie projektu ustawy podmiotów, należy ponadto zapewnić adekwatne zasady ich łączenia oraz przejęcia zarządzania. W związku z powyższym w art. 80 proponuje się, aby fundusze zdefiniowanej daty mogły łączyć się wyłącznie z innymi funduszami zdefiniowanej daty. Natomiast subfundusze wydzielone w funduszach zdefiniowanej daty będą mogły łączyć się wyłącznie z funduszem zdefiniowanej daty, którego organem jest ta sama instytucja finansowa, albo z subfunduszem wydzielonym w funduszu zdefiniowanej daty z wydzielonymi subfunduszami, którego organem jest ta sama instytucja finansowa.

Na mocy projektowanego art. 81 przekształcenie funduszu zdefiniowanej daty będzie mogło polegać wyłącznie na przekształceniu w jeden fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami lub specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty z wydzielonymi subfunduszami, lub też w nowy subfundusz istniejącego funduszu inwestycyjnego otwartego z wydzielonymi subfunduszami lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami.

Natomiast umowa o przejęcie zarządzania funduszem zdefiniowanej daty, prowadzenia jego spraw oraz reprezentowania w stosunkach z osobami trzecimi będzie mogła być zawarta przez instytucję finansową będącą organem tego funduszu wyłącznie z inną instytucją finansową (art. 82 projektu ustawy).

W myśl art. 83 projektu do przejęcia zarządzania funduszem inwestycyjnym, w którym będą lokowane środki gromadzone w PPK, jak również do likwidacji, a także do przekształcenia takiego funduszu, w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale zastosowanie będą miały przepisy ustawy o funduszach inwestycyjnych.

16. Rozporządzanie środkami zgromadzonymi w PPK, wypłaty, wypłaty transferowe i zwrot

Ze względu na szczególne cele oszczędności gromadzonych w PPK, w art. 84 projektu proponuje się, aby uczestnik mógł rozporządzać środkami zgromadzonymi w PPK jedynie na zasadach określonych w przepisach projektowanej ustawy. W szczególności środki gromadzone w PPK, zgodnie z projektowanym art. 86, mają pozostawać na rachunku uczestnika do czasu wypłaty lub wypłaty transferowej, także w przypadku, gdy uczestnik zrezygnował z oszczędzania w PPK, albo ustało zatrudnienie uczestnika w podmiocie zatrudniającym, który w jego imieniu i na jego rzecz zawarł umowę o prowadzenie PPK. Na mocy art. 85 projektu ustawy, środki zgromadzone w PPK nie będą też podlegały egzekucji sądowej i administracyjnej. Ograniczenie to nie znajdzie jednak zastosowania do egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych.

W świetle art. 87 ust. 1 projektowanej ustawy wypłata środków zgromadzonych w PPK będzie wyłącznie na wniosek:

- 1) uczestnika po osiągnięciu przez niego 60 roku życia;
- 2) uczestnika w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez uczestnika kredytu udzielonego na sfinansowanie budowy budynku mieszkalnego lub nabycia mieszkania w różnych formach prawnych, funkcjonujących na rynku nieruchomości;
- 3) uczestnika w przypadku poważnego zachorowania uczestnika, współmałżonka uczestnika lub dziecka uczestnika;
- 4) osoby uprawnionej w przypadku śmierci uczestnika.

Jednocześnie, w sytuacji, gdy uczestnik po osiągnięciu 60 roku życia podjął decyzję o rozpoczęciu wypłat środków zgromadzonych w PPK, dalsze składki na PPK nie są odprowadzane, a dopłaty roczne nie są przekazywane. Rozwiązanie takie jest analogiczne, jak w przypadku gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE.

Na mocy projektowanego art. 89 po osiągnięciu 60 roku życia, 25% środków zgromadzonych w PPK wypłacanych będzie jednorazowo, chyba że uczestnik złoży wniosek o wypłatę tej części środków w ratach. Pozostałych 75% środków zgromadzonych w PPK wypłacanych będzie w 120 ratach miesięcznych, chyba że uczestnik, po otrzymaniu informacji o skutkach podatkowych takiego żądania, żąda wypłaty w mniejszej liczbie rat. W takim bowiem przypadku uczestnik zobowiązany będzie do zapłaty podatku od dochodów

kapitałowych od kwoty wypłaty przekraczającej 25% wartości aktywów zgromadzonych w PPK.

W myśl art. 88 projektu na podstawie umowy zawartej z wybraną instytucją finansową, uczestnik może jednorazowo dokonać, raz w życiu, wypłaty do 100% wartości środków zgromadzonych w PPK w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez uczestnika kredytu udzielonego na sfinansowanie budowy budynku mieszkalnego lub nabycia mieszkania w różnych formach prawnych, funkcjonujących na rynku nieruchomości. Umowa, o której mowa, będzie określać oznaczenie inwestycji finansowanej z kredytu, zasady i terminy wypłaty, zasady i terminy zwrotu wypłaconych środków w pełnej wysokości, przy czym termin zwrotu nie będzie mógł rozpocząć się później niż 5 lat od dnia wypłaty środków i trwać dłużej niż 15 lat od dnia wypłaty środków. Jeżeli uczestnik nie zwróci wypłaconych w ten sposób środków, zobowiązany będzie do zapłaty podatku od dochodów kapitałowych w zakresie, w jakim uczestnik nie dokonał zwrotu wypłaconych środków w pełnej wysokości i w terminie wynikającym z umowy zawartej na podstawie tego przepisu.

W art. 90 projektu proponuje się, aby uczestnik, po osiągnięciu przez niego 60 roku życia mógł wnioskować o wypłatę środków zgromadzonych w PPK w formie świadczenia małżeńskiego. Będzie to możliwe w sytuacji, gdy współmałżonek uczestnika również osiągnął 60 rok życia a małżonkowie wspólnie oświadczą, że chcą skorzystać w wypłaty w formie świadczenia małżeńskiego. Świadczenie małżeńskie będzie wypłacane przez okres 120 miesięcy, a jego wysokość ustalana będzie przez podzielenie łącznej wysokości środków zgromadzonych w PPK przez uczestnika i współmałżonka uczestnika przez taką liczbę rat. Świadczenie małżeńskie będzie wypłacane małżonkom wspólnie aż do wyczerpania środków. Jednakże w przypadku śmierci jednego z małżonków, świadczenie małżeńskie będzie wypłacane drugiemu małżonkowi w dotychczasowej wysokości, aż do wyczerpania środków.

Art. 91 projektowanej ustawy zakłada ponadto, że uczestnik będzie wnioskować o wypłatę 25% środków w przypadku poważnego zachorowania uczestnika, współmałżonka uczestnika lub dziecka uczestnika. Poważne zachorowanie będzie obejmować trwałą niezdolność do pracy uprawniającą do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz wymienione w ustawie poważne stany chorobowe. W takich przypadkach wypłata będzie, w zależności od wniosku uczestnika, dokonywana jednorazowo albo w ratach.

Na mocy projektowanego art. 92 możliwe będzie dokonywanie wypłat transferowych z jednego rachunku PPK na inny rachunek PPK, na rachunek terminowej lokaty, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe, uczestnika, na IKE byłego współmałżonka uczestnika, na IKE osoby uprawnionej, na rachunek w PPE prowadzony dla osoby uprawnionej, lub do zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w zakresie ubezpieczeń na życie. Wypłata transferowa na rachunek terminowej lokaty będzie mogła być dokonana, jeżeli w umowie o prowadzenie rachunku lokaty terminowej została wyłączona swoboda dysponowania środkami przekazanymi z PPK przez co najmniej 10 lat.

Przedmiotem wypłaty transferowej będzie mogła być wyłącznie całość środków zgromadzonych w PPK (projektowany art. 93).

Przed dokonaniem wypłaty transferowej wybrana instytucja finansowa – zgodnie z art. 94 projektu ustawy – będzie sporządzać informację dotyczącą uczestnika, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej. W przypadku dokonywania wypłaty transferowej wybrana instytucja finansowa, wraz z dokonaniem wypłaty transferowej, będzie przekazywać przedmiotową informację oraz informacje od wszystkich poprzednich wybranych instytucji finansowych uczestnikowi i instytucji finansowej zarządzającej funduszem inwestycyjnym, do którego dokonywana jest wypłata transferowa, lub z którą została zawarta umowa o prowadzenie rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej. Sposób sporządzania tej informacji i tryb jej przekazywania zostanie określony w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Zwrot w rozumieniu art. 95 w zw. z art. 2 pkt 38 ustawy będzie oznaczał wycofanie środków zgromadzonych na PPK na wniosek uczestnika lub byłego współmałżonka uczestnika i będzie następował w formie pieniężnej, w terminach określonych w statucie funduszu lub subfunduszu inwestycyjnego.

W związku z dokonywanym zwrotem instytucja finansowa przekaże kwotę odpowiadającą 30% składek finansowanych przez podmiot zatrudniający na rachunek bankowy wskazany przez ZUS. Kwota ta będzie stanowić przychód Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Informacja o tej kwocie będzie ewidencjonowana na koncie osoby zatrudnionej jako składka na ubezpieczenie emerytalne należna za miesiąc, w którym została ona przekazana do ZUS. Szczegółowy zakres danych podawanych przez instytucję finansową na dokumencie płatniczym, za pomocą którego przekazywana jest ta kwota, jak również sposób i tryb jej przeliczenia na podstawę wymiaru świadczenia zostanie określony, w drodze

rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia prawidłowego zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego.

Kwota odpowiadająca 70% składek finansowanych przez podmiot zatrudniający będzie przekazywana na rachunek bankowy wskazany przez uczestnika lub byłego współmałżonka uczestnika po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych, która zgodnie z odrębnymi przepisami przekazywana jest na rachunek właściwego urzędu skarbowego. Kwota odpowiadająca składkom finansowanym przez osobę zatrudnioną będzie z kolei przekazywana na rachunek bankowy wskazany przez uczestnika lub byłego współmałżonka uczestnika po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych, która zgodnie z odrębnymi przepisami przekazywana jest na rachunek właściwego urzędu skarbowego. Natomiast kwota odpowiadająca sumie składki powitalnej i dopłat rocznych będzie przekazywana na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy. Zysk zrealizowany na składce powitalnej i dopłatach rocznych, po pomniejszeniu o podatek dochodowy, zostanie przekazany na rachunek bankowy wskazany przez uczestnika. W przypadku, gdyby obecna wartość jednostek uczestnictwa nabytych ze składki powitalnej i dopłat rocznych była niższa od wartości nominalnej, która została przekazana na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy, to różnica zostanie pokryta ze składek pracownika przed ich zwrotem.

Informacje o dokonanych zwrotach, w podziale na kwotę zwrotu ze składek osoby zatrudnionej, kwotę zwrotu ze składek podmiotu zatrudniającego oraz kwotę zwrotu ze składki powitalnej i dopłat rocznych, będą przekazywane przez instytucję finansową do ewidencji PPK.

17. Przepisy karne

Art. 96 projektowanej ustawy przewiduje odpowiedzialność wykroczeniową za niedopełnienie obowiązku zawarcia umowy o zarządzanie PPK w przewidzianym przepisami terminie, niedopełnienie obowiązku zawarcia w imieniu i na rzecz osoby zatrudnionej umowy o prowadzenie PPK w przewidzianym terminie, niedopełnienie obowiązku odprowadzania składek wnoszonych do PPK w przewidzianym przepisami terminie, niezgłoszenie wymaganych ustawą danych lub zgłaszanie nieprawdziwych danych albo udzielanie w tych sprawach nieprawdziwych wyjaśnień lub odmawianie ich udzielenia, nieprowadzenie

dokumentacji związanej z obliczaniem składek oraz z wypłatą świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz niedopełnienie obowiązku przesyłania przewidzianych ustawą informacji zbiorczych lub rocznych w przewidzianym terminie. Uporczywie lub złośliwie uchylanie się od tych obowiązków stanowić będzie przestępstwo, podobnie jak nakłanianie uczestnika do rezygnacji z oszczędzania w PPK. Celem takiego rozwiązania jest zapobieżenie ewentualnym nadużyciom ze strony podmiotów zatrudniających.

Zgodnie z projektowanym art. 98 konsekwencją wprowadzenia zakazu wynagradzania akwizytorów za podejmowanie na rzecz instytucji finansowej działań, które mają na celu skłonienie podmiotu zatrudniającego do rozwiązania umowy o zarządzanie PPK, której jest stroną i zawarcia umowy o zarządzanie PPK z tą instytucją, a także zakaz wynagradzania ich za podejmowanie czynności skutkujących wzrostem aktywów zarządzanych przez instytucję finansową, na rzecz której działają, jest propozycja penalizacji takich działań. To samo dotyczy oferowania dodatkowych korzyści materialnych w zamian za zawarcie z określoną instytucją finansową umowy o zarządzanie PPK lub zaniechanie jej wypowiedzenia.

III. ZMIANY W INNYCH USTAWACH, ROZWIĄZANIA W OKRESIE PRZEJŚCIOWYM I UWAGI KOŃCOWE

1. Zmiany w przepisach innych ustaw

Projektowana ustawa przewiduje zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108, 138 i 305) - zmiana zakłada, że składki odprowadzane do PPK nie będą podlegały ograniczeniom w zakresie potrąceń z wynagrodzenia za pracę;
- 2) ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2017 r. poz. 833 i 858) - zmiana polega na zwolnieniu od podatku od spadków i darowizn nabycia w drodze dziedziczenia środków z PPK;
- 3) ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200 i 317):
Proponuje się zwolnienie od opodatkowania kwot dopłat rocznych i składek powitalnych, jak również kwot otrzymanych tytułem zwrotu dokonywanego na wniosek małżonka zmarłego uczestnika oraz zwrotu dokonanego osobom uprawnionym

wskazany przez zmarłego uczestnika (dodanie pkt 47f-47g i pkt 58c-58d w art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Zmiany zakładają ponadto, że wydatki poniesione przez podmiot zatrudniający na zapewnienie prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z przepisów projektowanej ustawy będą kosztami uzyskania przychodu w miesiącu, za który są one należne, pod warunkiem że zostaną opłacone w przepisany terminie (dodanie ust. 1ba i ust. 6bc w art. 22 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Składki odprowadzone do PPK od nagród i premii wypłaconych z dochodu po opodatkowaniu podatkiem dochodowym nie będą stanowiły kosztów uzyskania przychodów (dodanie pkt 37a w art. 23 w ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

W dalszej kolejności zmiany dotyczą podatku od dochodów kapitałowych (dodanie pkt 11a-11d w art. 30a ust. 1 oraz dodanie ust. 12-15 w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych). Podatkiem tym będą objęte:

- dochód uczestnika PPK uzyskany w związku z wypłatą w zakresie, w jakim uczestnik nie dokonał zwrotu wypłaconych środków w terminie wynikającym z umowy zawartej przez uczestnika z wybraną instytucją finansową w sprawie jednorazowej wypłaty do 100% wartości środków zgromadzonych w PPK w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na sfinansowanie budowy budynku mieszkalnego oraz nabyciu praw własności mieszkania. W przedmiotowym przypadku dochodem będzie kwota niedokonanego w terminie zwrotu wypłaconych środków, pomniejszona o koszty nabycia umorzonych tytułów uczestnictwa przypadające na niedokonany zwrot. Za koszty te będzie uważana suma wpłat na nabycie umorzonych tytułów uczestnictwa w celu dokonania wypłaty, ustalona w takiej proporcji jaką stanowiła kwota niedokonanego zwrotu do wartości środków wypłaconych jednorazowo przez uczestnika w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu udzielonego na sfinansowanie budowy budynku mieszkania oraz nabycia praw związanych z mieszkaniem. Sumę wpłat będzie stanowiła suma kwot wpłaconych składek podstawowych i składek dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika.;
- dochód uczestnika PPK z tytułu dokonanej w związku z osiągnięciem przez uczestnika 60 roku życia wypłaty 75% środków zgromadzonych w PPK w 120 ratach miesięcznych, w przypadku jeżeli wypłata ratalna będzie trwała krócej niż 10 lat.

Dochodem będzie kwota wypłaty pomniejszona o przypadające na nią koszty. Za koszty te będzie uważany stosunek sumy wpłat w proporcji do ilości rat – w przypadku wypłaty ratalnej, lub suma wpłat – w przypadku wypłaty jednorazowej. Sumę wpłat będzie stanowić 75% sumy kwot wpłaconych składek podstawowych i składek dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika oraz 75% składki powitalnej i 75% sumy dopłat rocznych.;

- dochód małżonka uczestnika PPK niebędącego stroną umowy o prowadzenie PPK z tytułu zwrotu dokonanego na jego rzecz. Dochodem będzie kwota zwrotu pomniejszona o sumę wpłat dokonaną przez uczestnika w części przypadającej małżonkowi. Sumę wpłat będzie stanowić suma kwot wpłaconych składek podstawowych i składek dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika.;

- dochód uczestnika PPK uzyskany w związku z gromadzeniem w nim środków, w przypadku zwrotu zgromadzonych środków. Dochodem będzie kwota zwrotu z umorzenia tytułów uczestnictwa pomniejszona o wydatki na nabycie umarżanych tytułów uczestnictwa pochodzące z kwot wpłaconych składek podstawowych i składek dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający i uczestnika.;

4) ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2343 i 2369 oraz z 2018 r. poz. 317):

Zmiany zakładają, że wydatki poniesione przez podmiot zatrudniający na zapewnienie prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z przepisów projektowanej ustawy będą kosztami uzyskania przychodu w miesiącu, za który są one należne, pod warunkiem że zostaną opłacone w przepisany terminie (dodanie ust. 1da i ust. 4ga w art. 15 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

Nie będą natomiast uważane za koszty uzyskania przychodów składki odprowadzone do PPK od nagród i premii wypłaconych z dochodu po opodatkowaniu, jak również składki nieodprowadzone do PPK w części finansowanej przez podmiot zatrudniający (dodanie pkt 40a i pkt 57aa w art. 16 w ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).;

5) ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 oraz z 2018 r. poz. 106 i 138) - zmiany polegają na dodaniu kwot obniżenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wynikającego z projektowanej ustawy, do zakresu imiennego raportu miesięcznego przekazywanego

przez płatnika do ZUS (dodanie lit. e w art. 41 ust. 3 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), jak również do zakresu danych ubezpieczonego przekazywanych przez ZUS ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz organom Krajowej Administracji Skarbowej na ich żądanie (dodanie lit. ra w art. 50 ust. 17 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych);

- 6) ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1222 i 2371) - zmiany zakładają wyłączenie składek odprowadzanych do PPK spod ograniczeń wynikających ze zmienianej ustawy;
- 7) ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 62 i 86) - zmiana dotyczy zwolnienia od podatku od towarów i usług usług zarządzania PPK – usługi wykonywane w tym zakresie będą analogiczne np. do czynności wykonywanych przez agenta transferowego w rozumieniu przepisów o funduszach inwestycyjnych;
- 8) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) - zmiany mają na celu zaliczenie do przychodów Funduszu Pracy środków przekazanych na rachunki bankowe wskazane przez ministra właściwego do spraw pracy, przypadających z tytułu zwrotu na rzecz współmałżonka uczestnika PPK niebędącego stroną umowy o prowadzenie PPK, odpowiadających połowie sumy składki powitalnej i dopłat rocznych, oraz środków przypadających ze zwrotu na rzecz uczestnika PPK, odpowiadających sumie składki powitalnej i dopłat rocznych (dodanie pkt 6d w art. 106 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), jak również umożliwienie finansowania dopłat rocznych do PPK i składek powitalnych, jako świadczeń na rzecz osób fizycznych, ze środków Funduszu Pracy (dodanie pkt 61 w art. 108 ust. 1);
- 9) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1449):
Zmiany w pkt 2 w art. 2 ustawy zakładają umożliwienie uczestnictwa w pracowniczym programie emerytalnym nakładcom, osobom wykonującym pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, a także członkom rad nadzorczych wynagradzanych z

tytułu pełnienia tych funkcji. Warunkiem uczestnictwa tych osób w programie będzie wprowadzenie odpowiedniego postanowienia do umowy zakładowej, przy czym nie będzie to obligatoryjne.

Ponadto zmiany w pkt 19 w art. 2 ustawy mają na celu wprowadzenie dopuszczalności dokonywania wypłat transferowych z PPK do PPE.

W dodawanym art. 13a proponuje się ograniczenie wysokości kosztów i opłat pobieranych przez instytucję finansową do 0,6% wartości zarządzanych środków w skali roku.

Ponadto proponuje się możliwość samodzielnego wnoszenia składek dobrowolnych do PPE przez uczestnika, który nie jest już zatrudniony u pracodawcy prowadzącego PPE, o ile możliwość taką przewidywać będzie umowa zakładowa (zmiana ust. 5 w art. 25 ustawy o pracowniczych programach emerytalnych).;

- 10) ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1776):

Zmiana ust. 1 w art. 4 ustawy zakłada rezygnację z wymogu zawarcia umowy o prowadzenie IKE lub IKZE w formie pisemnej i dopuszczenie możliwości zawarcia tych umów w formie elektronicznej.

Proponuje się również ograniczenie kosztów i opłat pobieranych przez instytucje finansowe do 0,6% wartości zarządzanych środków w skali roku (dodawany art. 11a ustawy).

Ponadto proponuje się zwiększenie limitu wpłat dokonywanych na IKZE w roku kalendarzowym przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – do kwoty odpowiadającej 1,8-krotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego, w związku z brakiem możliwości zawarcia umowy o prowadzenie PPK i związanych z tym korzyści (dodanie ust. 1a w art. 13a ustawy).

Zmiany umożliwią także oszczędzającemu lub osobie uprawnionej zmianę wniosku o dokonanie wypłaty w ratach i żądanie wypłaty jednorazowej, o ile nie zostały już wypłacone wszystkie środki zgromadzone na IKZE (dodanie ust. 2a w art. 34a ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego).;

- 11) ustawie z dnia z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 56, 106 i 138) -

zmiana ma na celu rozszerzenie nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie zgodności z prawem działalności mającej zastosowanie na podstawie projektowanej ustawy; oznacza to, że KNF będzie sprawowała nadzór nad działalnością TFI w zakresie prowadzenia przez nie PPK z możliwością zastosowania środków nadzorczych oraz odpowiednich sankcji określonych np. w art. 228 oraz innych tej ustawy;

- 12) ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196, z późn. zm.) - zmiany mają na celu rozszerzenie definicji nadzoru emerytalnego sprawowanego przez KNF o nadzór sprawowany zgodnie z projektowaną ustawą;
- 13) ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1256 oraz z 2017 r. poz. 1557) - zmiany mają na celu objęcie składek odprowadzanych do PPK ochroną na wypadek niewypłacalności pracodawcy na zasadach analogicznych do tych, które obowiązują w odniesieniu do składek na ubezpieczenia społeczne, tj. podlegania ich zaspokojeniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 14) ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 786 i 962 oraz z 2018 r. poz. 305) – w art. 10 ustawy proponuje się rozszerzenie zakresu zadań Państwowej Inspekcji Pracy o ściganie wykroczeń, o których mowa w art. 91 ust. 1 projektowanej ustawy i udział w postępowaniu w sprawach dotyczących tych wykroczeń w charakterze oskarżyciela publicznego, a także o kontrolę spełniania obowiązków wynikających z projektowanej ustawy, w tym w szczególności obowiązku zawierania umów o prowadzenie PPK i umów o zarządzanie PPK oraz odprowadzania składek do PPK.

Projektowane zmiany w art. 19 ustawy nałożą na okręgowego inspektora pracy obowiązek powiadamiania wybranej instytucji finansowej o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów projektowanej ustawy przez podmiot kontrolowany, z wyszczególnieniem składek należnych i nieodprowadzonych na rzecz poszczególnych uczestników zatrudnionych przez ten podmiot.;

- 15) ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2010 r. poz. 44 oraz z 2017 r. poz. 933) - na skutek projektowanych zmian postępowanie grupowe będzie możliwe także w sprawach dotyczących obowiązków wynikających z umów o zarządzanie PPK i umów o prowadzenie PPK;

- 16) ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym wprowadza (Dz.U. z 2017 r. poz. 2270 i 2486) - zmiany umożliwią uczestnikom PPK składanie reklamacji w trybie zmienianej ustawy i spowodują objęcie ich ochroną przez Rzecznika Finansowego.

2. Rozwiązania w okresie przejściowym

Projektowana ustawa przewiduje szereg rozwiązań przejściowych, które zostały przedstawione przy okazji opisywania rozwiązań docelowych. Odnoszą się one w pierwszej kolejności (art. 115) do stopniowego nakładania na podmioty zatrudniające obowiązków wynikających z ustawy, które zostały omówione w ramach opisu rozwiązań dotyczących zawierania umów o zarządzanie PPK i umów o prowadzenie PPK.

Proponowane przepisy przejściowe przewidują też regulacje szczególne odnoszące się do obowiązku zawierania umów o zarządzenie PPK i umów o prowadzenie PPK przez podmioty zatrudniające, będące jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (art. 116 projektu).

Art. 119 projektowanej ustawy przewiduje także szczególne zasady przekazywania na rzecz uczestników tzw. składki powitalnej, jaka będzie przekazywana na rachunki uczestników, w imieniu których umowę o prowadzenie PPK zawarto przed dniem 31 grudnia 2020 r. Składka powitalna będzie wynosiła 250 zł i ma w założeniu stanowić czynnik motywujący uczestników do oszczędzania w PPK. Proponuje się, aby w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału minister właściwy do spraw pracy przekazywał za pośrednictwem PFR na rachunki uczestników uprawnionych do otrzymania składki powitalnej kwotę 250 zł. Składka powitalna będzie rejestrowana na rachunku każdego uczestnika, po upływie trzech pełnych miesięcy oszczędzania, jeżeli za miesiące te odprowadzono składkę podstawową finansowaną przez uczestnika. Prawo do uzyskania składki powitalnej będzie przysługiwało uczestnikowi raz w życiu. Jeżeli zatem w przeszłości składkę powitalną zarejestrowano na rachunku uczestnika w innym PPK, uczestnik ten nie nabędzie prawa do kolejnej składki powitalnej. Składki powitalne będą finansowane z Funduszu Pracy.

Art. 120 projektowanej ustawy przewiduje także szczególne zasady naliczania przez instytucje finansowe opłat za zarządzanie aktywami zgromadzonymi w PPE, IKE i IKZE, które opisano w ramach omawiania wprowadzanych rozwiązań.

3. Data wejścia w życie ustawy

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie - co do zasady - po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Wydaje się, że z uwagi na opisany wyżej mechanizm stopniowego nakładania na podmioty zatrudniające obowiązków wynikających z ustawy takie *vacatio legis* będzie wystarczające.

Przepisy dotyczące tworzenia portalu PPK i dopuszczania do udziału w portalu PPK wejdą w życie z dniem 1 października 2018 r. Jest to podyktowane koniecznością przygotowania funkcjonalności systemu teleinformatycznego, w którym będzie działał portal PPK oraz zapewnienia odpowiedniego czasu na procedury związane z dopuszczaniem poszczególnych TFI do udziału w portalu PPK, jak również zamieszczenia w portalu PPK wszystkich wymaganych informacji.

Przepisy dotyczące przekazywania przez operatora portalu PPK uczestnikom PPK oraz osobom uprawnionym informacji o wartości zgromadzonych środków, jak również udostępniania przez PFR operatorowi portalu z ewidencji PPK danych zawartych w rejestrze uczestników PPK w celu informowania uczestników oraz osób uprawnionych o wartości zgromadzonych środków, mają z kolei wejść w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Natomiast przepisy podwyższające limit wpłat na IKZE dla osób prowadzących działalność pozarolniczą mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. W założeniu podwyższenie tego limitu ma ułatwić oszczędzanie osobom, które co do zasady nie będą uprawnione do oszczędzania w PPK. Dopiero zaś z dniem 1 stycznia 2021 r. system PPK będzie miał charakter powszechny.

4. Oświadczenie o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.